

↑ Eesti balletitantsija Boris Blinoff.

→ Jaagu üks iidoleid – ooperilaulja Margarita Voites.

Jaak koos kolleeg Janne Ševtšeno, Estonia ooperisolistiga. Foto on tehtud 2001. aastal Rootsi amfiteatris Dalhalla pärast „La Traviata” etendust.

Võrratu Eesti näitlejanna Ada Lundver.

laulmist legendaarse Varvara Malama juures koos Veera Neluse ja Miliza Korjusega.

Olgu öeldud, et maailmakuulus Miliza Korjus sat-
sus Jaagu ellu juba ammu, kui poiss 13-aastasena sõp-
radel külas olles põrandal istus ja vanu Mareteid lap-
pas. Kuukiri pakkus igas numbris peale naistemoe
ja perenaistele mõeldud nõuannete ka sinistes ja
pruunides toonides pilte 30.–40. aastate kuulsatest
kinotähtedest. Poiss tundis, nagu viibinuks kinokul-
suste galeriis, ja tal polnud mingit tahtmist sealt väl-
juda. Greta Garbo koos Robert Tayloriga „Kameelia-
daamis”, Zarah Leander karusnahkadesse mässitu-
na, Clark Gable, Marlene Dietrich jne.

Oma raamatu „Unustamatu Miliza Korjus” saate-
sõnas kirjutab Jaak Jõekallas: „Kõikide nende tähte-
de ja tähekeste kõrval leidus ühes ajakirjanumbris
portreepilt, millel oli heledate juustega kaunis naine,
kes toetas pead paremale käele ning oli suunanud vei-
di nukravõitu ja mõtliku pilgu fotograafi poole. Pildi
all seisis selle kauni daami nimi – Miliza Korjus ...”

Albumraamat ilmus 2012. aastal ja on Jaagu sü-
gav kummardus Eestist pärit primadonnale.

KULLASOONEL

Roos peos, on Jaak seisnud Silvia Urbi kodu lähel.
Kunagine Estonia solist hüüdnud kõrges registris:
„Ilus noormees nagu Tiit Härm – ja kingib roosi!”
Vestlushoos õpetanud Silvia Jaagule laval lehviku
kasutamist, tarvitades lehviku asemel ajalehte.

FOTO HEINNO SAARNE

Muusikalis „Kevade” (1991) mängis Jaak Arno rolli. Teele osas oli Airi Sepp-Udras.

Olgu et Jaak vaevalt peab kunagi laval lehvikut käes
hoidma, sai ta sotti, mida kõike tuleb ühel primadon-
nal teada, olgu ta siis Musette, Posette või Rosette.
Lõpuks kinkis Urb talle autogrammiga foto ja lisaks
veel hulga autogrammidega pilte endistest estoon-
lastest: Georg Ots, Elsa Maasik, Tiit Kuusik, Meta
Kodanipork jt. Kahjuks oli kui tina tuhka kadunud
Olga Lundi pilt, mida Silvia pikale otsimisele vaata-
mata ei leidnudki.

Südamlik oli ka kohtumine raamatuillustraator
Siima Škopi kodus, kus auväärses eas kunstnik an-
dis Jaagule ülevaate oma elust ja loomingust ning kir-
jutab mitmesse raamatusse toreda pühenduse.

Lastekirjanik Heljo Mänd kirjutas tähendus-
rikkalt pühenduse Rebase-Rihole – Jaak on olnud
Rebase-Riho osatäitja kirjaniku „Mõmmi jõulu-
aabitsa” põhjal valminud etenduses.

Kolleksionäärile kõige ilusama pühenduse on
kirjutanud omaegne näitlejanna Evi Rauer, kellel
Jaak kodus külas käis. Evi otsinud välja pildi ja tei-
nud siis pool tundi järelemõttlikult suitsu, pastakas
peos. Viimaks võis pildilt lugeda: „Kulla Jaak!
Julgust, edu, õnne ja tervist! Näitleja on kullasoone
otsija inimeses.”

NAGU OLÜMPOSEL

Kui Jaak teatrikoori lauljaks võeti, oleks ta sattunud
kui jumalate juurde. „Ma olin ju neid artiste enne
telesaadetes ja portreefilmides näinud. Aga Helgi
Sallo, Margarita Voites, Sulev Nõmmik! Eri Klas
ütleb tere, elusuures Tiit Härm tuleb trepist alla!
Minu unistuste tipp!”

Lavastaja Sulev Nõmmik märkas Jaaku kohe, kui
too teatrisse tuli, ja andis talle muusikalise „Kevade”
Arno Tali rolli. Pärast seda hakati teda teatris Arnoks
kutsuma. Jaak on mänginud nii Vanemuises kui ka
Estonias „Minu veetleva leedi” Freddy’t. Kui kollek-
tsionäär meie legendaarseima Eliza Doolittle osatäit-
jalt Linda Rummolt autogrammi palus, kinkis näitle-
jatar talle pildi pühendusega: „Jõudu tööle, Jaak! Pa-
rimate tervitustega! Linda Rummo.”

„Ma arvan, et need noored, kes praegu teatrisse
tulevad, polegi ehk nii suured staarikummardajad
kui mina. Ajad on muutunud ja praegu peetakse ju-
ba iga väikest tegijat suureks staariks,” mõtiskleb

vestluskaaslane. „Kahjuks on tänapäeva tegijad sa-
geli siiski ühepäevaliblikad. Anne, kui see ka on ole-
mas, mängitakse maha enne, kui see jõuab välja are-
neda. Jäetakse mulje, et tee tippu on väga kerge, tu-
leb vaid olla õigel ajal õiges kohas. See, et professio-
naalsus kujuneb aastatepikkuse tööga, on muutunud
meie kaasaegses aeg-ruumis kuidagi ääretult ebaolu-
liseks faktiks. Kahju.”

Georg ja Asta Otsa pole Jaagul olnud õnne laval
näha, ent õnn oli saada Asta Otsalt 2000. aastal foto
pühendusega: „Kõik kaob, ununeb, kuid on tore tõe-
deda, et elab inimene, kes mäletab.”

Ada Lundver kirjutas pildile humoorikalt: „Mu
Jumal! Millal see oli, kui ma niimoodi välja nägin?
Väga ammu!”

Kui Helgi Sallo ilmus portreeraamat „Helgi
Sallo. Helgib ja heliseb”, kirjutas publiku lemmik
Jaagule raamatusse: „Kõik ütlevad, kuidas on, oleks
mõni, kes ütleks, kuidas võiks olla.”

„Ma olen Helgiga Estonia laval palju koos olnud,”
sõnab Jaak, „ja need on hetked, mis ei unune! Tund-
liku artistina valitseb ta lava täielikult, tõmmates kõik
enda partnerid kaasa müstilisse teatrimaagiasse.
Nii põhjalikku ja samas üliandekat inimest kui
Helgi Sallo kohtab harva.”

LOOMALEMBUS

Koolis kutsuti Jaaku loomahulluks ja dinosauruseks
tema üle mõistuse käiva loomalembuse pärast. Juba
lapsena muutus ta tigidaks, kui täiskasvanud piitsa-
ga kärbeid maha löid. „Kurat, jälle nad tapavad kär-
beid!” kaebas poiss, kelle süda oskas kaasa tunda iga-
le väikesele olevusele.

Ükskord leidis ta tänavalt murtud tiivaga tuvi,
kellele oli traat jalgade ümber keerdunud. Laskis
kliinikus tiiva lahasesse panna ja viis linnu koju.
Nüüdseks on tuvi leidnud endale uue kodu Elistvere
loomapargis.

Jaagu ääretult korras majapidamises on peale
fotovirnade veel kolm koera, kaks papagoid, kaks kas-
si ja kilpkonn. Kilpkonn on neist kõige väarikam – ta
on elanud Jaagu juures juba 21 aastat. Kui kilpkonn,
kassid ja papagoid on tubased, siis kokkerspanjel,
kääbuspuudel ja kääbushurt tahavad jalutada.
„Kääbushurt on nagu Koorti kits, ta väriseb ja jätab
mulje, nagu oleks tal kogu aeg külm. Ükskord täna-
val ütles üks väike vene tüdruk: „Ema, vaata, see on
ju Bambi!”

Kui Jaaguga telefoni teel rääkida, teevad papa-
goid kõva kisa ja karjuvad lakkamatult. „Papagoi näeb
peeglist iseennast, aga arvab, et see on keegi teine ja
hakkab selle „teisega” flirtima,” selgitab loomaoma-
nik. Igatahes on parem, kui telefonivestluseks on nii
aega kui kannatust varutud.

RAADIO JA RAAMATUD

Jaak Jõekallas teeb juba pikka aega koos teatri-
kolleegi Triin Ellaga saateid kuulsatest filmistaari-
dest, opereti-, muusikali- ja filmiheliloojatest. Saate-
dets kasutab ta põhiliselt enda plaadikogust pärit
salvestisi. Eetris tuleb kõike edasi anda häälega, ja
kellelegi silma vaatamata. Ükskõik kui metalse või

samblalõhmalise häälega sa raad-
dios ka ei räägi, on seda „vine-
gretti” üsna keeruline esitada:
„Iga saate valmimine on oma-
ette epopöa. Ja enda häält ma
kuulata ei suuda, tahaks kogu
aeg kõik ümber teha ja üle lu-
geda – raske on saavutada seda
õiget meeleolu. Palju roh-
kem naudin ma saate etteval-
mistusprotsessi, selles tunnen
end palju kodusemalt.”

Jaak on kinni vanas, uurib
Romanovite dünastiat ja tal on
suur postkaardikollektsioon
kõikvõimalikest vene valitse-
jatest, vene kunstist ja arhitek-
tuurist. Lisaks hunnikute viisi
filmiajakirju ning korralik
fotokogu rahvusoperi Estonia
etendustest ja artistidest. Raa-
matuhull on ta samuti – Jaagu
kodus on suur raamatukogu, kuhu lisandub pidevalt
uusi teoseid. Ning kui juba jutuks läks, siis mehel on
ka nõrkus portselankujude ja maalide vastu ...

Huvi antiigi ja vanade asjade vastu toob mõni-
kord kaasa avastamisrõõmu ning uusi toredaid tut-
vusi, seiklused hingavad kuklasse. „See oli umbes
viis aastat tagasi,” meenutab mees silmade särades,
„kui Olevimäe juures asuvast Jaanus Idla antikva-
riaadist helistati, et siin on üks vanahärra Saksamaalt,
kes kogub nagu minagi näitlejate pilte. Meid tehti
omavahel tuttavaks. „Äkki saame midagi vahetada?”
läks jutukas vanahärra Paul Ernetz hasarti. Jäime
esialgu suhtlema kirja ja meili teel ning peagi saa-
bus esimene saadetis, kus oli kolm autogrammiga fo-
tot natsiaegsetest näitlejatest. „Rebin need välja oma
kollektsioonist ja südamest,” kirjutas härra Ernetz
humoorikalt. „Ja kui mu süda jääb tühjaks, siis vaid
sellepärast, et teha rõõmu kollektsionäärile.”

Paul Ernetz on baltisaksa aadliku poeg, kes emig-
reerus Teise maailmasõja ajal koos ema, vanaema ja
tädiga Penikerdi mõisahäärberist Saksamaale. Muu-
hulgas oli tema sugulastele kuulunud Ammende vil-
la Pärnus.

Sakslane on isiklikult tundnud paljusid omaaeg-
seid kuulsusi, kes praeguseks juba aastaid manala-
teed käivad: Marika Röck, Margit Symo, Maria von
Tasnady, Gretl Theimer, Paula Wessely jt. Kui Lilian
Harvey viibis gastrollil Saksamaal, aitas härra Ernetz
otsida hotellitoea põrandalt näitlejanna hinnalist ri-
patsit, mille too oli sinna öösel kogemata pillanud.
Mees on kui elav entsüklopeedia ja teab rääkida põ-
nevaid seiku paljudest näitlejast, kes on filmimaail-
mas ilma teinud. Paar korda aastas käib eakas sak-
slane veel nüüdki Eestis. Tänu temale on Jaak Jõekal-
dal üks märkimisväärsemaid autogrammikollektsio-
ne Saksamaa ja eriti Natsi-Saksamaa filmikunstist.

„Ma olen maksimalist, igat rämpsu ei kogu –
ainult parimat,” lisab kogumiskirega laulja, keda
iseloomustab kustumatu huvi inimeste, ajaloo ja
muusika vastu. ■

Jaak oma lemmikutega – Lille, Nelli ja Steffiga.

FOTO PRIT PALONETS